

flere derimod, og finder en saadan Protest Sted, faar Parten jo Anledning til senere under Sagen at fremskaffe de yderligere Bevisligheder, som behøves som Følge af Modpartens Benægtelse. Naar man nu vil opstille den Sætning, at det ikke er afgjørende, at Modparten vil lade Beviset gjælde, men at der skal være ført et saadant Bevis, som Retten af egen Drift vil erkjende, kommer man ind paa, at Parten for at være sikker paa sin Sag maa, da han aldrig i Forveien kan vide, hvor meget Dommeren i saa Henseende vil forlange, tilveiebringe et meget strengere Bevis, end man hidtil har været vant til at forlange i disse Tilfælde, og derved vil der ofte paaføres Parten baade større Udgifter og større Uleilighed, end hele dette Spørgsmaal i Virkeligheden er værdt. Derfor tror jeg, at det Endringsforslag, som her foreligger under Nr. 6, ikke kan anses for at være nogen hensigtsmæssig Veie til at virke til det tilføjede Maal; det vilde være en for Publikum altfor besværende Fremgangsmaade.

Der staar endnu tilbage Endringsforslaget under Nr. 5, et Forslag, der jo gaar ud paa, at denne Paragraf, som ophæver den Ret, Forligskommissioner nu have til af egen Drift at udsætte Sagen, skal udgaa. Der blev til Forsvar for dette Endringsforslag anført forskellige Betragtninger, hvoraf imidlertid nogle vistnok hvilede paa en Misforstaaelse eller i ethvert Tilfælde vare fuldkommen urigtige; det var alle de Betragtninger, som hvilede paa den Forudsætning, at denne Udsættelse skulde gives, for at Beviser kunde tilveiebringes. Det er ikke Meningen med denne Udsættelse og har aldrig været det. Det har nemlig altid været anerkjendt, at Forligskommissioneren ikke er berettiget til at forlange, at Parterne skulde føre Bevis for den; det har altid været anerkjendt, at Forligskommissionen bør mægle paa det Grundlag, som Parterne fremkomme med, og ikke har Lov til at paalægge dem at føre Bevis enten for det One eller for det Andet. Heller ikke er det Meningen, at den ene Part skulde ad den Veie kunne fremtvinge en Udsættelse mod den anden Parts Billie. Ved den Udsættelsesmyndighed, som den nuværende Lovgivning hjemler Forligsmæglerne, har der aldrig været tænkt paa Andet end en Udsættelse, som Forligskommissionen af egen Drift kunde anordne. Den oprindelige Mening var, at Forligskommissionen ikke skulde anordne en saadan Udsættelse undtagen i Tilfælde, hvor den mente, at det, at der blev givet Udsættelse, havde særlig Betydning med Hensyn til at fremskalde Forlig, og ganske vist tænkte man derved paa, at Parternes Hidsighed kunde afhjæles og deslige. Det, jeg mener, er altsaa, at den Betragtningssmaade, der her er gjort gjældende, intet Værd har. Jeg tror, at man befunder sig i en Illusion, hvis man har ment, at et saadant Diemed kunde naaes paa den Maade, her er bragt i Forslag. For det Første tror jeg, at denne Myndighed til at ud-

sætte Sager er bleven brugt i meget større Maalestok, end der var tilfjættet; den er, om man vil bruge det Udtryk, sikkert bleven misbrugt, idet nemlig Forligskommissioner have grebet til denne Myndighed, saa snart der var en eller anden uere og mindre berettiget Grund af ganske anden Bestaaenhed, hvorfor det kunde findes hensigtsmæssigt at udsætte Sagen. Man har endog saa for en Tid paa mange Steder fulgt den Proces, at benytte sin Udsættelsesmyndighed, blot fordi den ene af Parterne var udebleven. Dette er ganske vist en Fremgangsmaade, som i sin Tid fra Justitsministeriets Side er blevet erklæret for ulovlig, men den har været øvet og bliver sikkert øvet paa ikke saa Steder. Det har jo imidlertid ikke været Meningen med den gjældende Lovgivning, thi det vil jo kun sige, at det paa denne Maade skulde staa i den ene Parts Magt baade at forhale Sagen og at besvære Modparten med forgræves Møde. Det er en aldeles uberettiget Udsættelsesgrund, og dernæst har man vistnok i det Hele ikke været streng og nøiøsende, men overhovedet benyttet sin Myndighed til at udsætte Sagen i alle saadanne Tilfælde, hvor man af forskellig Slags menneskelig Skrøbelighed, Magelighed og deslige ikke havde Lyft til at befatte sig med den, enten hvor Parten af en eller anden Grund ønskede den udsat, eller hvor Forligsmæglerne vare fjede af det den Dag osv. osv. Og hvad nu selve det Diemed angaar, at Parternes Hidsighed skulde afhjæles, da tror jeg ikke, at dette Diemed i Virkeligheden naas paa den tilføjede Maade. Naar Folk først komme saa vidt, at de overhovedet møde for en Forligskommission, saa er der dog i Regelen fra begge Sider gaaet en Del Overveielse forud; det hører dog ikke til de Skridt, som man saaledes, ufornødentlig og uden at have havt tilstrækkelig Tid til at tænke sig om forud, kommer til. Dernæst er det Noget, som bestandig maa erindres, at Paragrafen, saaledes som den her er foreslaaet, ikke er til Ginder for, at Sagen kan udsættes, saa snart blot Forligskommissionen kan faae Parterne til at samtykke deri. Hvad der er Tale om, er, at forbyde Forligskommissionen at udsætte Sagen, naar nogen af Parterne bestemt modsætter sig det, og da tror jeg rigtignok, at naar der overhovedet er Udsigt til Forlig, naar det ikke staar klart for enhver især af Parterne, at han vil have Proces, saa vil det ikke være vanskeligt for Forligskommissionen i alt Fald, naar den vil udøve en lille Smule Overtaelse, at faae dem til at samtykke i, at Sagen staa hen. I saadanne Tilfælde, hvor der er Grund til at formode, at en øieblikkelig Hidsighed eller noget Sligt er til Stede, tror jeg ikke, at nogen som helst dult Forligskommission vil have nogen Banfælighed ved at faae Parterne til at samtykke i at lade Sagen staa hen en Uge. Derfor tror jeg, at Bestemmelsen i § 5 i hvert Tilfælde er en meget usladelig Bestemmelse. —